

že zlo poškodovani, pa tisuč in tisuč let jih ni moglo popolnoma razdijati. — Čudovito spoštovanje in veliko gorečo ljubezen do očetov in dedov svojih so mogli nekdanji Izraeljci, pa tudi drugi starodavni narodi imeti, da so jim po smerti tako lepe, terdne in skoraj bi djal, večne počivališča napravljali. Izraeljci so si prisvojili to lepo šego berž ko ne v Egiptu, kjer je vse polno starodavnih terdnih, tako reči, za večnost napravljenih grobov. Rad bi vedil, kaj je starodavne narode spodbadalo, da so sebi in svojim umerlim take lepe in terdne hrame napravljali in z velikimi stroški v žive skale usekovati dajali. Ne verjamem, da bi si jih bili le iz nečimernosti in prazne častiželjnosti napravljali, kakor stavijo dan današnji tu in tam nekteri dediči, ki se z bogato dedšino v razujzdanosti pasejo, merličem, po katerih so jo podedovali, le iz prazne nečimernosti, ali pa zavolj jezikov ljudi krasne spominke na grobe.

Na koncu tega griča je majhna, pa sloveča, po vsem svetu znana ravnina, nekdaš lončarjeva njiva, po Kristusovi smerti pa njiva kervi — Hak-el-dáma do današnjega dne. O, sveta zemlja, ki si bila za ceno Kristusovo kupljena! — Ko je namreč hudobni zdajavec Gospoda svojega, lakomni Iškariot, svojo pregreho spoznal, je nesel trideset srebernikov, ki so mu jih bili za gerdo zdajo dali, vikšim duhovnom nazaj rekoč: Nedolžno kerv sem izdal. Ker mu pa odgovoré: Kaj nam zato? ti glej — verže nezvesti zdajavec srebernike v tempelju od sebe, ter odide. Pa tudi vikši duhovni vejo dobro, da dnar ta je cena kervi, in da se ne spodobi ga za tempelj ali za službo božjo porabiti. Zato kupijo za-nj lončarjevo njivo za pokopališče ptujcov.

O času križanskih vojsk so mogočni in bogati Pizanci v svoji nečimerni pobožnosti, ali menda v svoji prevzetnosti, ki so jo za pobožnost imeli, veliko zemlje, ki so jo najberže tu skopati dali, iz svete dežele domú navozili, da bi po smerti, čeravno domá, vendar v sveti zemlji počivali.

Za tem zanimivim gričem je nek višji, zlo kamnit hrib, ki mu hrib hudobnega sveta pravijo; zakaj pa, menda nihče prav ne vé. Res, da neko staro izročilo pripoveduje, da je imel Kajfa na tem hribu lepo pristavo, in da tu so se shajali vikši duhovni, pismouki in farizeji, in so se posvetovali, kaj bi z Jezusom storili, ki je čedalje več čudežev delal. Kajfa jim dá svét, da je bolje, da en človek umerje, ko da bi vés narod poginil — in da od tod izhaja ime „hrib hudobnega sveta.“

(Dalje sledi.)

Angel in déte.

Polnoč je. Svét počiva in luna lije na-nj
Za plačo dnevnih trudov sladkôbo mirnih sanj;
Vse spi, — le mati čuje kraj bolniga sinú
In tarna in zdihuje, de smili se Bogú!

Ob up so šli zdravniki, molóe hitéli preč,
In materi zabódlí v sercé obupa meč;
Ah! njeno dete-rožco ji vertnarica smert
Če 'z zemlje presaditi tjé gori v rajski vert.

Pa kakor med deževje zasi je sončni zrak,
Se détešce nasmeja med njenih solzic mrak;
Vtolažiti si mater, ji vtešiti sercé,
Ji jame govoriti besédice sladké:

„Oj, mati, mila mati, ne jokajte tak zlo!
Me glava že jenjuje, in koj mi bolje bo.
Poglejte, tu kraj zglavja mil angelček sloni;
Me tak prijazno gleda, na smehljej se derži.“

„Oj, mati, poslušajte, kak vabi me seboj;
On pravi: Ljubi bratec, potegni jo z menój;
V nebésa zornojasne zbeživa iz zemljé,
Vsa polna je hudobe, — preslaba je za té.“

„Na nji vesélje vmira, še prédin se rodí;
Še blage sréce vžitek ljudem sercé tesní;

In sama radost vtaplja na zemlji se v neslast,
In zdihljeji šumijo skoz slednjo mrač in strast.“

„Temnil bi tvoje čelo bojazni nepokój;
Oblival cvetlo lice bi gróze hladni znój;
Solzé bi ti mračile oči tak jasni čvét,
In gréha ost zasajal bi v tvoje serce svét.“

„Oj ne! Mar z manoj zbégni tjé góri v sveti raj;
Tam sreča, tu neznana, nam sije vékomaj;
Nebeškemu Očetu boš tamkej hvalo pél,
Se z angelci 'zigraval — sam angelček vesel!“

Tak pravi bolno dete, kar angel govori;
Pa mati tarna huje, nji se v težavi zdí,
De sinek umiraje že gré ob jasni um,
De zgraja v bolni glavi mu že bleditve šum.

In v révi na tla klékne, povzdvigajoč roké:
V molitev za edinca se ji zmení sercé;
Na zdihljejih-peróтах pošilja ga Bogú,
Bi rada ga zmenila za miliga sinú.

In dolgo, dolgo moli, le kakor mati zna,
Ki vé, de Bog rad skuša, pa v skušnji moč tud' dá;
Obup že v sercu gasne, spet up dobiva moč,
Pa détešce zastoka, in pravi jokajoč:

„Oj, mati, huda mati, ah, ne molite več!
Ne vidite, de angel od mene bégá preč?
Namest veselja sije z oči mu žalost zdaj:
Bojim se, de bo zbégnil brez mene v svétí raj.“

In mati plane kviško, ga stisne na sercé,
Gorkeje oblijejo njé britke ga solzé,
Ter pravi: „Hudo déte, kak mi sercé moriš!
Kaj srota bom počéla, če ti mi ubežiš?“

K nji se nakloni milo, in pravi otročič:
„Le majhno poterpite, ne jókajte se nič;
Dobil bom góri krila, se vernil bom vesel,
In vas iz revne zemlje v nebésa zlate vzél.“

„Ah glejte, spét me vabi; pustite naj grém z njim;
Kaj hočem néki tukaj; zadosti že terpím!“
In déte se nasméhne ji enkrat še ljubkó,
Še zdihne — in uide za angelam v nebó.

V tém mine noč, in zarja v zagorju sije spét,
In radostno se zdrami v življenje čili svét;
Pa mati nič ne vidi, nič svét je ne skerbi,
Za sinam odletélim v nebésa se želí.

Rodoljub Ledinski.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Siska 13. dan t. m. Pretečeni teden je šla turšica dobro spodrok, pa tudi pšenica je imela precej kupcov, pa še več bi je bili prodali, če bi žitarji ne upali, da bo poskočila, ker plačujejo pšenico zdaj dražej v Banatu, kakor pri nas. Prodane je bilo danes kakih 7500 vagánov, bečke po 3 fl. 6 kr.; 8000 vag. bečkerečke po 3 fl., 1000 vag. tiske po 2 fl. 45 kr., 20 tavžent vag. turšice nove po 2 fl. 35—37 kr.; 1000 vag. stare po 2 fl. 42 kr.; 2000 vag. soršice po 2 fl. 18 kr.; 15 vag. ovsa po 1 fl. 25 kr.; skup 44 tavž. vagánov. — Vreme je omotno vroče. Toča je šla na več krajih in je veliko škode naredila. Voda vpada; voznina po vodi v Karlovec je 10 kr., po suhem do Zidanega mosta 42 kr.

Iz Zagreba. Pri nas se je več manjih in večjih posestnikov združilo, kateri imajo namen, zastavnicu za Horvaško in Slavonsko osnovati, ktera bo na terdni podlagi utemeljena in bodo tudi kmetje mogli se nje udeleževati.

Iz Polja na doljnem Štajerskem blizu Kozja (Drachenburg). Ve drage „Novice“, nam oznanujete veliko veselega, pa nam tudi veliko žalostnega poveste. Vzemite, vas prosim, tudi to, kar danes pišem, v svoj list. 11. dan t. m. ob dveh popoldan je začelo v moji fari pri sv. Miklavžu na Polji strašno grometi; hud vihar je drevje ruval in poderal, in toča se je sula celo uro, ktera ni samo pokončala lepih vinskih goríc, ki so nam obetale dobro vino, temoč tudi njive, na katerih je stalo lepo žito. Še

strašnejo škodo kakor toča so pa napravili hudourniki, kateri so rodovitno zemljo z vinogradov in njiv čisto oderli, in ž njo senožete in pašnike zasuli. Kar je 11. ostalo, je bilo 12. pokončano. — Tako je vse prejšnje veselje v žalost in jok spremenjeno. Ljubi bravci! dobri Slovenci! v imenu svojih sirot vas preserčno milošnje prosim, in z Jobom govorim: „usmilite se nas, usmilite se nas, saj vi prijatli naši, zakaj Božja roka je nas strašno zadela.“ Lansko leto strašna suša, letošnje pa huda ploha in toča! Ako bi se pod milim nebom dobrotnikov našlo, ki bi radi sirotam na pomoč pristopili, naj pošljejo meni milodare, ktere bodem siromakom vestno razdelil. Tudi lepo prosim, če bi bilo komu mogoče, naj nam pošlje ajde za seme, ktere mi nimamo ne zerna. Za vse vam bomo hvaležni in bomo za vas molili. *)

Štefan Korošec, kurat.

Iz Koroškega. Iz Velkovca 12. junija. — Danes je huda ura v kratkem vse upanje kmetov odnesla. Toča je šla kakor kokošje jajca debela, nazadnje se je pa še oblak utergal. Šest sosésk našega okraja je čisto ob vse, kar je polje tako lepo obetalo.

— Iz Celovca 13. junija. Pervo kupčijsko društvo štajerskih vinorejcev je tudi pri nas napravilo zalogo štajerskih vin, in prodaja jih po prav nizki ceni.

Iz Pazina 16. t. m. Pisal sem unidan, kako so se pri nas svilne gosence obnesle; danes pa povém, da je pri nas to delo za letos že popolnoma dokončano, in prodali so naši kmetovavci kokone že Montonezarjem po 1 fl. 20 kr. funt; v Kopru jih pa plačujejo po 2 fl. funt.

Iz Šmartna poleg Kranja. * Prerokovanje hude ure, ki smo ga unidan v „Novicah“ brali, se žalibog! hudo spolnuje. Od toče je slišati, da je že v več krajih polje in vinograde pobila; strela je pa pri nas veliko žalost naredila. Pretekli petek opoldne grejo trije ljudje iz Srednega Bitna: domač fant 17 let star in pa dve dekli na sorško polje, krompir osipat; proti trem pride od severja huda megla, ki nam je pa le malo zaželjenega dežja dala. Oni trije delavci so bili na polji brez vsega zavetja, torej se vkup vstopijo in se z veliko rjuho pokrijejo. Pri ti priči strela va-nje udari in vse tri mahoma ubije. Jok in žalost domačih in sosedov sta bila silno velika, ko so vse tri merlice na enem vozu domu pripeljali. Fant, Rantov Jaka, edini sin, je bil pred v ljudski šoli, je očetu in drugim marsikaj zrajtal in zapisal, in sosedom „Novice“ in „Danico“ bral; tudi obe dekli ste bile delavne in pametne ženski; toraj vsi po fari žalujemo in molimo čudne pota Božje. Od treska in hudega vremena reši nas o Gospod!

Iz Ljubljane. Kmetijska družba po višjem sporočilu dobiva od svojih podružnic vsako leto spomladi popis: kako kaže letina za žito, mervo, sadje in tero na Krajskem. Povzamemo ob kratkem, kar so o tej zadevi pisale. Oziroma stoji prav lepo na Gorenskem in Dolenskem; če Bog obvaruje polje hude ure, bo pridelk obilen. V okolici bistriški na Notrajskem pa je obila moča ozimini in koruzi škodovala. — Jaro žito stoji sploh lepo; v nekterih krajih ga je pomladansko merzlo vreme nekako zadržalo; v okolici bistriški mu je tudi preobilna moča škodovala. Krompir, fižol in kar je sicer okopavnega sada kaže dobro; sém ter tje je slana fižol posmodila, pa ne dosti. — Senožeti in deteljša so kaj lepe; le lanska prevelika suša je posmodila marsikako žlahno travico, zato spodnje trave ne bo povsod obilo in marsikod se bo manj nakosilo kakor je kazalo. Terta obeta le srednji pridelk. Silni mraz je pobral večidel staro tersje; mlado pa poganja dobro. — Sadja bo komaj srednjo mero; češinj in posebno češpelj bode dokaj; hrušk manj, celó malo pa bo jabelk. Cvetelo je vse lepo; potem je pa cvet začel odpadati. — Gospod magistratni ekonom Pod-

krajšek nam je na znanje dal, da kakor poprejšne leta je tudi letos bilo senó (s prihodnjo otavo vred) na 10¼ oralov veliki drenaženi mestni senožeti pod Rakovnikom po javni dražbi prodano. Skupilo se je letos 516 gold. in 40 kr., tedaj spet 78 gold. več memo lani. Čedalje očitniši se tedaj tu kaže velik dobiček, ki ga donaša drenaža močirnim travnikom; nikoli več kakor kakih 80 gold. se je poprej skupilo za malopridno mervo na ti senožeti, kjer sedaj žlahna trava toliki dohodek daje, in ga bo v dveh ali treh letih dajala še več, kadar bo cela senožet od konca do kraja se zarastla z novo sladko travo. — Blejsko grajšino je kupil gosp. Ruard. — Kreutzberg je došel s svojim zverinjkom v petek v Ljubljano, kjer bode ostal do 27. t. m.

Iz Ljubljane. V petek se bojo podali naš svetli knez na Dolensko, kjer bojo blagoslovili dvé nove cerkvi: Suhorsko in Dragatuško, ktere ste večidel samo na Njih stroške zidane bile. Ker že delj časa nismo omenili, kako je z nemško-slovenskim slovníkom, ki je tudi dar iz Njih blagih rok, povém pri ti priliki, da je na 98. pôli družega zvezka natisnjen do besede „Stipulation“. Iz serca želimo, da bi se prepridni vrednik g. Cigale, ki se je mogel zavoljo bolehnosti v Karlove vrelce podati, kmali kmali okreval, in v kratkem izgotovil veliko, častno delo. Svetli knez serčno želijo, da bi mogoče bilo, da bi prišel potem berž slovensko-nemški del v natis. — Preteklo sredo je bila volitev nove predstojnice našega nunskega samostana; precej vroča je bila volitva, ker ena stranka (s 15 glasovi je hotla gospó mater Joano, druga (s 13 glasovi) gospó mater Jožefo; le za dva glasa je tedaj zmagala mater Joana. Potlej se pa čudite, da so posvetne volitve včasih tako „hitzig“, če celó v tistem samostanu niso drugače! — Gospod Knobleherjevega naslednika, gospoda Jož. Gostner-ja, je smert kmali za njim vzela. Kakor „Volksfr.“ piše, je umerl 3 dni za njim v Chartumu.

Iz Ljubljane. Unidan smo povedali, da je Nj. eksc. gospod minister baron Bruck, izvoljeni ud naše kmetijske družbe, jo počastil s prav prijaznim dopisom. Naj povém še, da tudi slavni gospod knez Janez Adolf Schwarzenberg, predsednik c. k. česke kmetijske družbe, je z veseljem stopil v versto naše družbe in ji o pristopu podaril 100 fl. — Gosp. brata Ludevik in Vilem Kranc-ova iz tukajšne cukrarije sta za pogumno otetbo v Ljubljano padlega otroka, za katerem sta v merzli letošnji zimi v vodo skočila in mu življenje rešila, sreberni zaslužni križ s krono prejela.

Novičar iz raznih krajev.

Iz Dunaja. Iz sledečih števil se dá posnėti, na kateri stopnji je šolstvo v raznih cesarskih deželah; kažejo namreč, koliko rekrutov leta 1857 poterjenih je znalo pisati, koliko pa ne. V doljni Avstrii je znalo med 2649 rekruti pisati 2323; v zgornji Avstrii med 1630 1335; na Solnograškem med 1269 913; na Štajerskem med 2234 651; na Tiroljskem med 1250 217; na Koroškem med 1147 449; na Krajskem med 1062 72; na Primorskem med 1092 126; v Lombardii med 7043 2491; na Beneškem med 6678 2326; na Ogerskem med 21,474 3319; v izhodni Galicii med 7754 208; v zahodni Galicii med 4627 127; v Bukovini med 1143 33; na Českem med 11,111 6600; na Moravskem in Siležkem med 6209 2821; na Erdeljskem med 1346 456; v Vojvodini in Banatu med 5915 384; na Horvaškem in Slavonskem med 2430 35 in v Dalmaciji med 928 9.

Iz Ogerskega. Povsod tožijo ljudje, da imajo vročino kakor v Afriki; v zóljski stolici je pa še mesca junija tako snežilo, da je sneg vso pašo volovsko zapadel.

Iz Milana 16. jun. Tudi pri nas smo s svilnimi čer-viči letos dovoljni.

*) Če bi kdo usmiljenih Krajcev hotel siromakom, zlasti kaj ajde, poslati, jo utegne tudi po vredništvu poslati. — Vr.